

WP2

Exploring collaborative governance modes and outcomes for the Deatnu river

Therese Bjärstig, Umeå University; Camilla Brattland, UiT; Laila Pellenec, UiT; Mikko Jokinen, LUKE & Juha Hiedanpää, LUKE

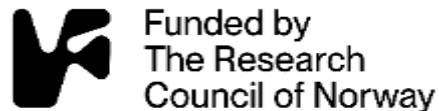

WP2

Utforske samarbeid om forvaltning

Therese Bjärstig, Umeå University; Camilla Brattland, UiT; Laila Pellenec, UiT; Mikko Jokinen, LUKE & Juha Hiedanpää, LUKE

Inclusion of Rights and Knowledge Holders in Salmon Governance

“a physical or virtual space in which to solve societal challenges by bringing together various stakeholders for collaboration and collective ideation”

“et fysisk eller virtuelt rom for å løse utfordringer ved å bringe sammen deltagere for samarbeid og kollektiv idé-skaping”

Inkludere rettighetshavere og kunnskapsrike folk i forvaltning

Output so far...

- [Positivt med et råd for tradisjonell kunnskap for Tanaelva](#) in *Sáгат* May 2024
- 4 Policy briefs in 4 languages - in total 16 PBs!
- Series of Salmon Dialogues, meetings and workshops in collaboration with Sharing our knowledge and the MARGISTAR projects
- Hearing report on conservation of salmon fishing culture

Workshop om veien videre for Tanavassdraget

I løpet av prosjektet RecoSal har en serie på fire workshops blitt arrangert, hvor interesserte har blitt informert og engasjert på en deltakende måte (Björsting og Brattland 2024, Björsting et al. 2024a), og visjoner og resultater har blitt diskutert (Björsting et al. 2024b). Målet er å etablere et permanent og langsiktig samarbeid mellom aktørene etter at prosjektet er avsluttet.

Den siste workshopen fortsetter arbeidet som ble påbegynt på Fremtidsutsikter for Deatnu/Tana - workshop (Policy Brief 3, Björsting et al. 2024), ved å diskutere hvordan visjonene som da ble utviklet, burde realiseres. Workshopen ble holdt i samarbeid med MARGISTAR Cost Action (CA21125) og MountResilience-prosjektet på Hotell Utsjoki i mai 2025.

Dette var et av en rekke arrangementer i løpet av samme uke, der også en laksedialog om grenseoverskridende forvaltning og det årlige Teno-informasjonsmøtet organisert av Teno-elvens fiskeridistrikt ble avholdt. Laksedialogen var den andre i en serie på tre dialoger organisert av Joddu - Villakssenteret i samarbeid med Sharing our knowledge (UiT Norges arktiske universitet) og RecoSal (LUKE)-prosjektene, og inkluderte deltakere fra både finsk og norsk side av grenselven (se bildet nedenfor). Som en

Foto fra Laksedialogen. Sandra Márjá West, politisk rådgiver i Sametingsrådet, taler under Laksedialogen. Til høyre for henne: Niilo Aikio, Julie Gjortz Howden, Kjell Olav Guttorm, Benn Larsen, Sammol Lukkari, Tapio Hakaste og Vesa Länsman. Foto: Mikko Jokinen

Magne Svineng, avdelingsleder, Sametinget, presenterer Årvis-rap-

Arbeidet så langt

- [Positivt med et råd for tradisjonell kunnskap for Tanaelva](#) in *Sáгат May 2024*
- 4 Policy briefs på 4 språk - totalt 16 policy briefs
- En serie med laksedialoger, møter, og workshops i samarbeid med Sharing our knowledge og MARGISTAR prosjektene
- Hørings svar om bevaring av laksefiskekultur

Workshop om veien videre for Tanavassdraget

I løpet av prosjektet RecoSal har en serie på fire workshops blitt arrangert, hvor interesserte har blitt informert og engasjert på en deltakende måte (Bjærstig og Brattland 2024, Bjærstig et al. 2024a), og visjoner og resultater har blitt diskutert (Bjærstig et al. 2024b). Målet er å etablere et permanent og langsiktig samarbeid mellom aktørene etter at prosjektet er avsluttet.

Den siste workshopen fortsetter arbeidet som ble påbegynt på Fremtidsutsikter for Deatnu/Tana - workshop (Policy Brief 3, Bjærstig et al. 2024), ved å diskutere hvordan visjonene som da ble utviklet, burde realiseres. Workshopen ble holdt i samarbeid med MARGISTAR Cost Action (CA21125) og MountResilience-prosjektet på Hotell Utsjoki i mai 2025.

Dette var et av en rekke arrangementer i løpet av samme uke, der også en laksedialog om grenseoverskridende forvaltning og det årlige Teno-informasjonsmøtet organisert av Teno-elvens fiskeridistrikt ble avholdt. Laksedialogen var den andre i en serie på tre dialoger organisert av Joddu - Villlaks senteret i samarbeid med Sharing our knowledge (UiT Norges arktiske universitet) og RecoSal (LUKE)-prosjektene, og inkluderte deltakere fra både finsk og norsk side av grenselven (se bildet nedenfor). Som en

Foto fra Laksedialogen. Sandra Márjá West, politisk rådgiver i Sametingsrådet, taler under Laksedialogen. Til høyre for henne: Niilo Aikio, Julie Gjortz Howden, Kjell Olav Guttorm, Benn Larsen, Sammol Lukkari, Tapio Hakaste og Vesa Länsman. Foto: Mikko Jokinen

Magne Svineng, avdelingsleder, Sametinget, presenterer Árvil-rap-

Ongoing work

- Navigating Consent and Knowledge Integration: Interdisciplinary and Transboundary Challenges in Sámi Salmon River Research (spring)
- Literature review (early fall)
- Scientific paper (collaborative governance) based on interviews (early fall)
- Policy Brief with policy recommendations (fall)

Under arbeid

- Om etiske utfordringer i forskning på samisk kultur og Tanalaksen (vår 2026)
- Literature review (tidlig høst)
- Om potensialet for samarbeid om forvaltning (tidlig høst)
- Avsluttende policy brief med anbefalinger (høsten)

Navigating Consent and Knowledge Integration: Interdisciplinary and Transboundary Challenges in Sámi Salmon River Research

Camilla Brattland, UiT; Therese Bjärstig, Umeå University; Mikko Jokinen, LUKE; Jaakko Erkinaro, LUKE & Juha Hiedanpää, LUKE

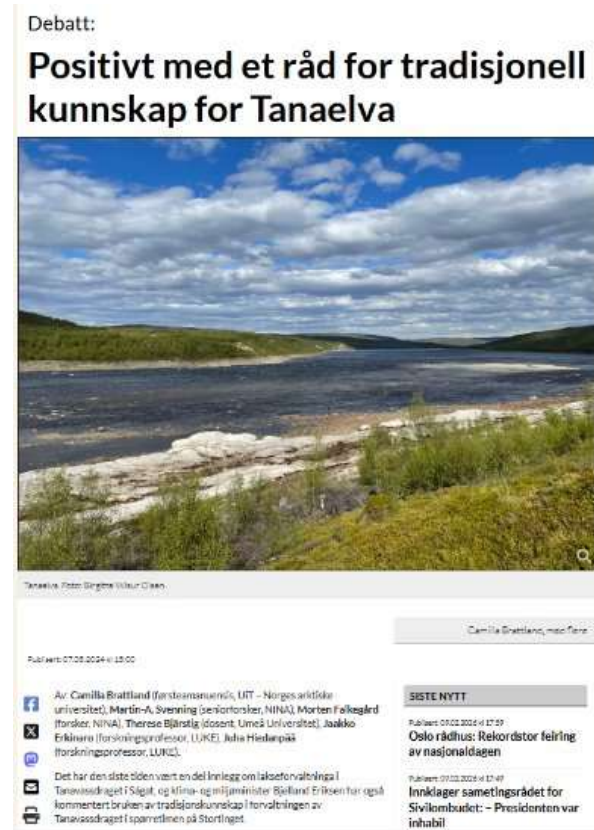
Om etiske utfordringer i forskning på samisk kultur og Tanalaksen

Camilla Brattland, UiT; Therese Bjärstig, Umeå University; Mikko Jokinen, LUKE; Jaakko Erkinaro, LUKE & Juha Hiedanpää, LUKE

Expectations for the future to ministries and Sami Parliaments

- The need for a joint Sami-Finnish-Norwegian body to handle **ethical clearance**, **consent** and **guide inclusion in research**.
- **Capacity building** to organize and enable local documentation of and inclusion of traditional knowledge

Forventninger til myndighetene og Sametingene

- Et felles råd for tradisjonell kunnskap som kan **samarbeide med forskere og håndtere etiske spørsmål, samtykke og gi retning til hvordan TK kan inkluderes i og/eller styre forskninga**
- **Kapasitetsbygging** for å organisere og styrke dokumentasjon av og inkludering av tradisjonell kunnskap

Debatt:

Positivt med et råd for tradisjonell kunnskap for Tanaelva

Tanaelva. Foto: Sigrun Vikur Olsen.

Publisert: 07.08.2024 kl. 18:00

Av: Camilla Brattland (fødselsundersøker, UTT - Norges arkitektuniversitet), Marit-A. Sverring (berkeforsker, NINA), Morten Fallegård (forsker, NINA), Therese Bjørstig (dokent, Umeå Universitet), Jaakko Eriksson (forskningsprofessor, LUKE), Julia Hieslerpää (forskningsprofessor, LUKE).

Det har den siste tiden vært en del innlegg om lakseforvaltning i Tanaelvaområdet i Sápmá, og klima- og miljøminister Bjelland Eriksen har også kommentert bruken av tradisjonskunnskap i forvaltningen av Tanaelvaområdet i spørretimen på Stortinget.

SISTE NYTT

Publisert: 07.08.2024 kl. 17:59
Oslo rådhus: Rekordstor feiring av nasjonaldagen

Publisert: 07.08.2024 kl. 17:49
Innkjæper sametingsrådet for Sivilembudet: – Presidenten var inhabil

A Review of Collaborative Governance Practices in Sápmi

Therese Bjärstig, Umeå University: Elsa Reimersson, Umeå University
& Camilla Brattland UiT

Aim

Through a literature review of **collaborative governance arrangements in natural resource management in Sápmi**, the study explores how these approaches have been used to address ecological crises, the extent to which Sámi traditional knowledge and rights are recognized, and what best practices can be identified.

Systematic search of relevant studies

- Searched and selected studies with focus on Sápmi, and with an explicit focus on collaborative governance approaches in natural resource management (such as partnerships, co-management, self-governance etc.)
- 599 articles identified in the first step in two databases at university library Umeå (duplicates then removed)
- 426 articles screened by title and abstract (323 excluded)
- 103 articles will be read and analyzed (some also potentially excluded when read in full) - where we are at the moment...

Preliminary results

- Slightly different focus depending on the study is conducted in Norway, Sweden, Finland or Russia.
- Several studied collaborations are not “truly” collaborative nor integrating traditional knowledge when examined more in depth, and often the reason for lack of legitimacy, conflict and failure.
- Also, many studies do not apply or study collaborative arrangements per se, rather suggest that as a “solution” in the end of the study - without stipulate HOW to make it work in practice.

Artikkeli yhteistoiminnallisesta hallinnasta

Where Waters Meet - Conflict and Collaboration in the Deatnu Watershed

Laila Pellennec, UiT; Camilla Brattland, UiT; Therese Bjärstig, Umeå
University; Juha Hiedanpää, LUKE & Mikko Jokinen, LUKE

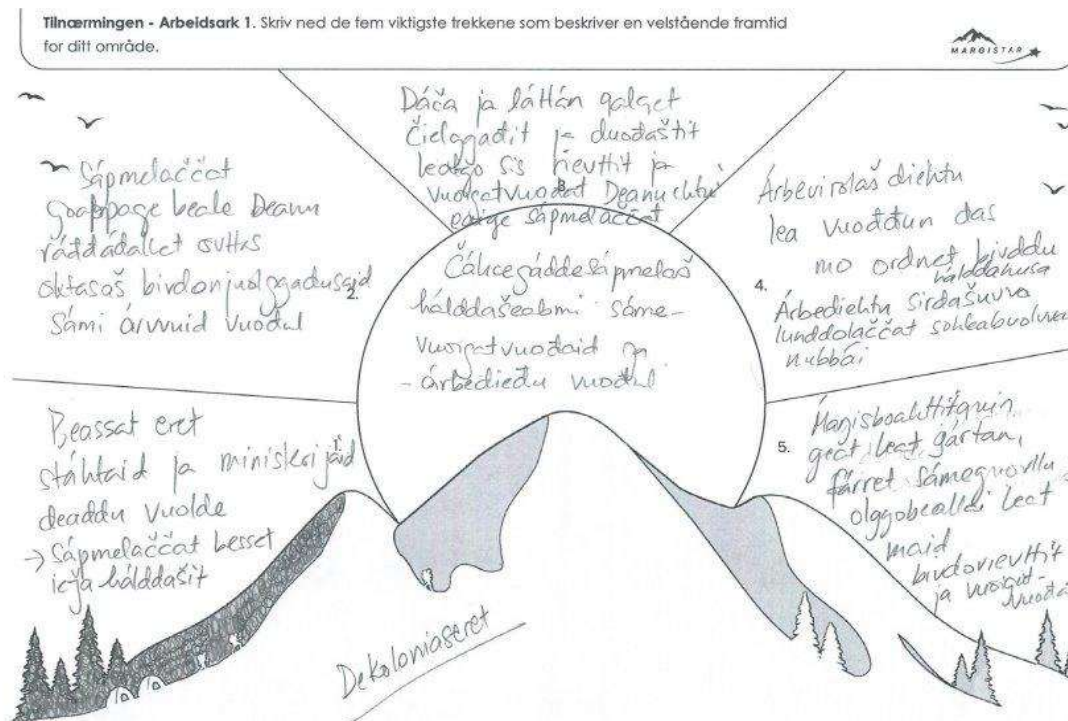
Paper on collaborative governance

Where Waters Meet - Conflict and Collaboration in the Deatnu Watershed

Laila Pellennec, UiT; Camilla Brattland, UiT; Therese Bjärstig, Umeå
University; Juha Hiedanpää, LUKE & Mikko Jokinen, LUKE

Lähestymistapa ja osallistujat:

Worksheet illustrating the first activity, the Approach, from Group 2. Image creator: Heidi Eriksen, Ohcejohka/Utsjoki

Mikä selittää sitä että yhteistyöyritykset eivät ole onnistuneet?

Kaksi työpajaa haasteista ja tulevaisuuden mahdollisuuksista

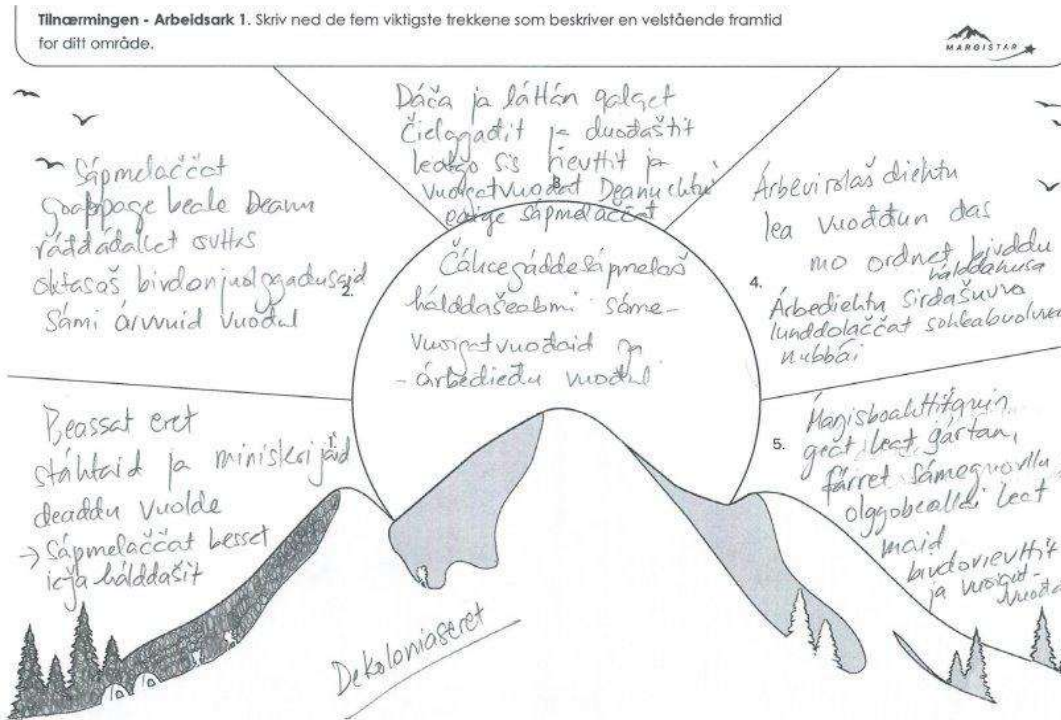

23 haastattelua lohen hallinnan parissa toimivien henkilöiden kanssa

Yhteistyöhön perustuvan hallinnon haasteiden ja mahdollisuuksien kartoittaminen

Approach and participants:

Worksheet illustrating the first activity, the Approach, from Group 2. Image creator: Heidi Eriksen, Ohcejohka/Utsjoki

What could explain that collaboration efforts in Deatnu have not succeeded?

Two workshops on obstacles and the future visions for the governance of the river

23 interviews with key actors holding roles in salmon governance of the Deatnu river

Identifying challenges and opportunities for collaborative governance

Keskeisimmät havainnot 1

Rajat ylittävä yhteistyö
Norjan ja Suomen
välillä haastavaa
monista eroista johtuen

Main findings 1

Cross-border collaboration
between Norway and
Finland constrained by
differences

Esimerkki: Erilaiset lähestymistavat kyttyrälohen hallinnassa

'Norja on todennut, että kyseessä on vieras, invasiivinen laji, jota aiomme torjua ja jonka määrän pyrimme pitämään mahdollisimman alhaisena luonnollisten ekosysteemien suojelemiseksi. Suomi sen sijaan ei ole todennut, että kyttyrälohi olisi... Kyttyrälohella ei ole kansallisella tasolla samaa asemaa sen määritelmän suhteen. Siksi sitä pidetään myös mahdollisena luonnonvarana. Joten mielestämme juuri tällä hetkellä Norjan ja Suomen kansallisella tasolla on kaksi hieman erilaista kantaa. Ne ovat myös poliittisesti vakiintuneita. (Norjan ympäristövirasto)

'Norja hallitsee sitä alajuoksua, niin sitten kun puhutaan vaikka kyttyrälohesta ja nyt kahtena vuonna pidetystä padosta, niin meillä Suomen puolella on varmasti aika vahvasti koettu, että Norja on päättänyt yksin oikeudella pitää sitä patoa, vaikka Suomen puolella sitä on vastustettu. Useammallakin eri taholla.' (Metsähallitus)

Example: Different approaches to the management of pink salmon by the two states

'Norway has decided that [pink salmon] is an alien, invasive species that we will combat and try to keep as low as possible in order to safeguard natural ecosystems. Finland has not decided that pink salmon is... Pink salmon does not have the same status at the national level in terms of how it is defined. Thus, it is also viewed as perhaps a potential resource. So we feel that, as of today, there are two somewhat different positions at the Norwegian and Finnish national levels—positions that are also politically anchored.' (Miljødirektoratet)

'Since Norway controls the lower reaches, then when we talk about pink salmon and the trap that has been in place for two years now, on the Finnish side it has been felt quite strongly that Norway has unilaterally decided to keep that trap, even though it has been opposed on the Finnish side by several different parties.'

(Metsähallitus)

Keskeisimmät havainnot 2

Paikalliset eivät koe tulleensa kuulluksi

Main findings

2

Locals do not feel heard

Esimerkkisitaatteja

'Vaikka me sanottiin, että nyt tämä nykyinen sopimus, joka tämän kauden nämä säännöt, niin että me ei hyväksytty niitä ollenkaan, niin ei niitä kuultu eikä kuunneltu, vaan ne oli sovittu ja sillä sipuli. Meille vaan lähetettiin, että mitäs mieltä olette, olettekos samaa vai vai eri mieltä, niin ei sillä ole mitään merkitystä.' (Nuorgamin osakaskunta)

"Mielestäni saamelaisilla on aina ollut alisteinen... Tunnustamaton asema. Siitä ei ole oikeastaan puhuttu ääneen. On puhuttu paikallisista oikeuksista. Minusta olisi pitänyt puhua aina myös alkuperäiskansojen oikeuksista." (Norjan Saamelaiskäräjät)

Example quotations:

'Even though we said we didn't accept the current agreement, the rules for this season, it wasn't heard or listened to; it had already been agreed, and that was that. They just sent us a note asking what we thought, whether we agreed or disagreed, but it doesn't matter at all.' (Nuorgam cooperative).

'I think the Sámi has always had a subordinate—
an unacknowledged—place. It hasn't really been stated. People have talked about local rights. I think we should always also have talked about Indigenous rights.' (Sámi Parliament of Norway)

Keskeisimmät havainnot 3

Kuntien, oikeudenhaltijoiden
ja kalastajien edustuksen
ratkaisemattomat kysymykset
Norjan puolella rajaa

Main findings

3

Unresolved representation of municipalities, rightsholders, and fishers on the Norwegian side of the border

Yleisölle

- Onko jotain mitä emme ole ottaneet huomioon?
- Näettekö jotain muita haasteita tai mahdollisuuksia?

For audience

- What have we missed?
- Are there any other main obstacles and opportunities for collaborative governance?

Recommendations Anbefalinger Suosituksia

Recommendations

- **Joint research collaboration agreements:** Establish a joint research management structure between research partners and communities/actors in Finland and Norway, with a clear mandate, stable resources, and procedures that ensure equal participation.
- **Communication:** Formalize dialogue and information-sharing routines among local, regional, and national actors to rebuild trust and address long-standing tensions.
- **Sámi rights:** Integrate Sámi rights holders into governance structures

Anbefalinger

- **Avtaler om samarbeid om forskning:** Etablere en struktur for fast samarbeid om forskning mellom forskningsinstituttene og lokale organisasjoner i både Finland og Norge med ressurser til å støtte deltagelse i forskning
- **Kommunikasjon:** Formalisere dialoger og rutiner for deling av informasjon mellom lokale, regionale og nasjonale aktører
- **Avklare samiske rettigheter:** Inkludere rettighetsholdere slik at de har påvirkningmuligheter i forvaltning

Salmon research collaboration agreement structure

FINLAND

- **Research on salmon:** Collaboration agreement between LUKE and Teno fishing district and the Finnish local fishing associations. Includes standing agreements to consent to participating in and give direction to research on salmon stock status and provide advice for governance.
- **Ethical consent:** In addition to above, an umbrella agreement between the Finnish Sami Parliament and LUKE regarding the collective consent to research on Sami traditional knowledge regarding salmon and salmon fishing culture.

Cross-border

Collaboration agreement between LUKE, NINA, and the rights holders and fishing organizations included in the collaboration in the respective countries.

If the local rights holder and organizations are already organized in a council for Sami traditional knowledge, the agreement should be treated by this body.

NORWAY

- **Research on salmon:** Collaboration agreement between NINA and TF and local actors (laksebreveierne, stangfiskeforeningen, sonestyrrer and other relevant parties)
- Includes standing agreements to consent to participating in and give direction to research on salmon stock status and provide advice for governance.
- **Ethical consent:** Should be reviewed/approved by an external body.

Preserving salmon and fishing culture

- Support initiatives for the inclusion of traditional knowledge in research and Indigenous-led research such as a Council for Traditional Sámi Indigenous Knowledge and River Sámi Culture
- Establish an Indigenous management area, cultural conservation area or biosphere reserve, including a Sámi-led salmon knowledge and cultural house
- Support local organizations and knowledge carriers who document and maintain Sámi knowledge and culture in the Deatnu/Tana watershed valley
- Support education of young people and the transfer of traditional knowledge to new generations

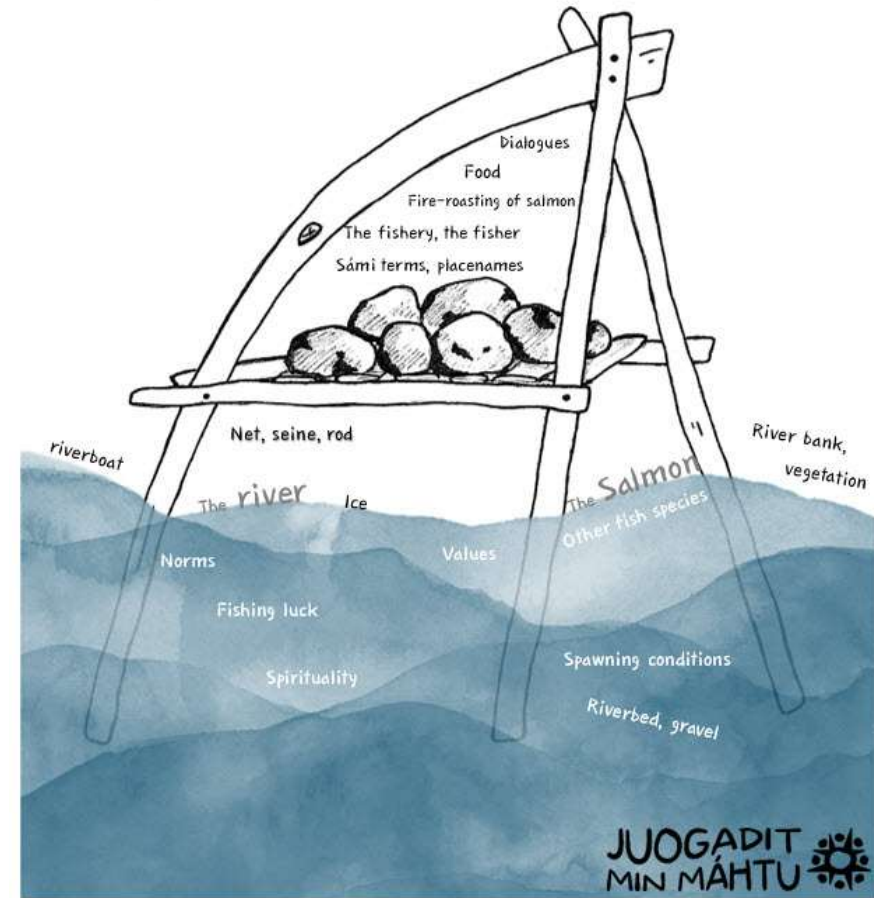
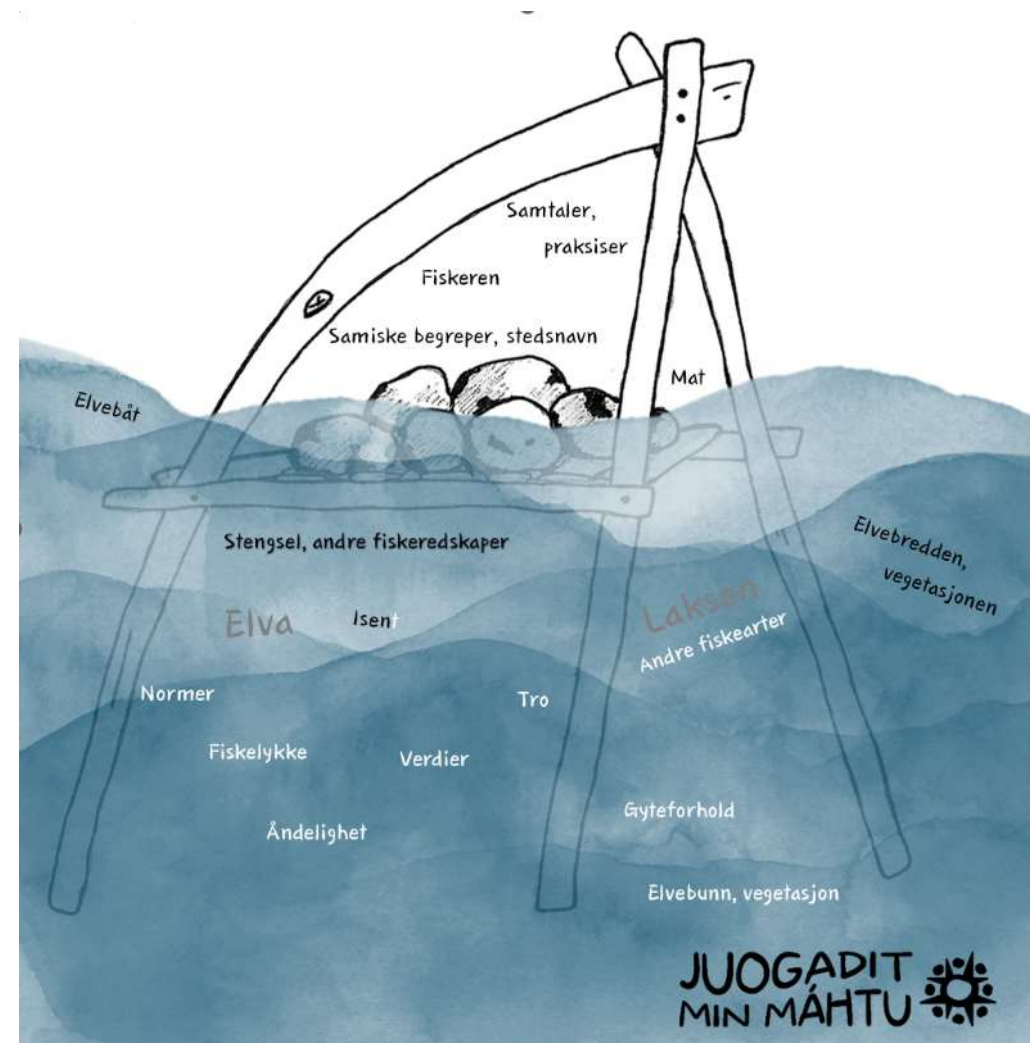

Figure 1 The Borko-model for the preservation of River Sámi culture. The model is based on the borko, part of a boddjo, which is a traditional Sámi fishing method. The model is not exhaustive and can be expanded. The illustration is made by Kia Krarup Hansen.

Hørings svar om bevaring av kultur

- Støtte initiativer for inkludering av tradisjonell kunnskap i forskning og urfolksledet forskning slik som råd for tradisjonell samisk urfolkskunnskap og elvesamisk kultur
- Etablere et urfolksområde, kulturvernområde eller biosfæreområde, og et eget samisk laksesenter i tilknytning til dette i Tanadalen.
- Å støtte lokale organisasjoner og kunnskapsbærere som dokumenterer og opprettholder samisk kunnskap og kultur i Tanadalen
- Støtte opplæring av unge og overføring av kunnskap til nye generasjoner

**THANKS TO ALL
INFORMANTS
AND TO
EVERYONE WHO
HAS
PARTICIPATED IN
ANY WAY IN OUR
WORK!**

UiT The Arctic University of Norway

RECO^SAL

GIITU!

Co-funded by
the European Union

Funded by
The Research
Council of Norway

FORMAS